

DCGI

DEPARTMENT OF COMPUTER GRAPHICS AND INTERACTION

VIRTUÁLNÍ REALITA A WEB

JIŘÍ ŽÁRA

zara@fel.cvut.cz

28.4.2010

Charakteristika VR systémů

- 3D prostor modelovaný v paměti počítače
- Interakce a navigace v reálném čase
  - vyžaduje množství ústupků kvůli urychlení
- Multimediální obsah
  - audio, video, obrázky, text
  - odkazy
- Interakce modelu s uživatelem
- Animace

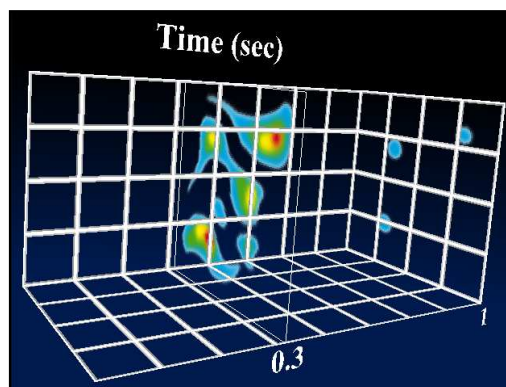
Google Earth?

Příklady

- Aero L-159 (animovaný 3D model)
- Vizualizace (zobrazení vědeckých dat)
- 3D pexeso (3D hra)

viz Příklady

Co to je VRML?

■ Virtual Reality Modeling Language

- jazyk pro modelování virtuálních světů
- speciálně určen pro použití na webu
- textově založený
- soubory s příponou .wrl
- prohlížeče VRML jako rozšíření běžných prohlížečů
  - Cortona, BSContact
  - Vždy zdarma
- většina 3D modelovacích nástrojů umožňuje export do VRML
- vazba na WWW (hyperlinky)

Funkce prohlížeče VRML

Chození
aplikuje se gravitace

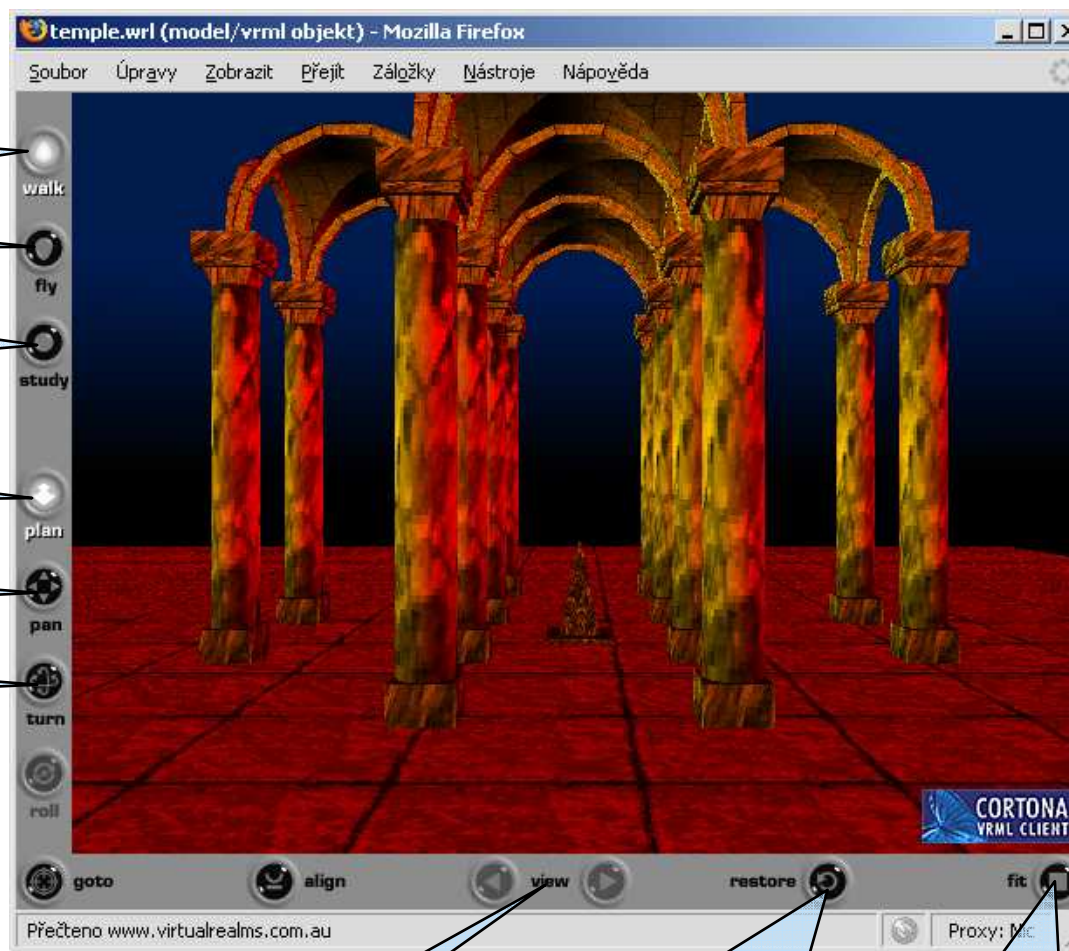
Létání

Prohlížení modelu
ze všech stran

Dopředu, dozadu

Posun avatara

Otáčení avatara

Přepínání
kamer

Znovunastavení
pohledu kamery

Pohled na
celý model

Historie

■ VRML 1.0

- Formát odvozen od Open Inventor formátu vyvinutého firmou Silicon Graphics Inc. (SGI)
- Jen statické 3D světy

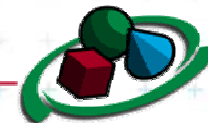

■ VRML 2.0 (podzim 1996)

- Animace, interakce, zvuky, mlha, pozadí, jazyková rozšíření

■ VRML 97

- Velmi malá modifikace VRML 2.0 pro potřebu standardizace ISO

■ X3D

- Další geometrické prvky a funkce, XML zápis

Základní pojmy

■ Avatar

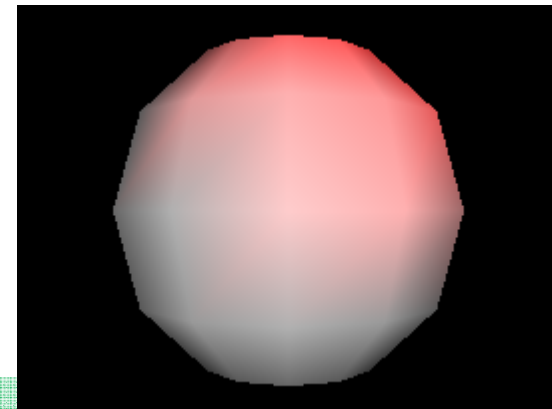
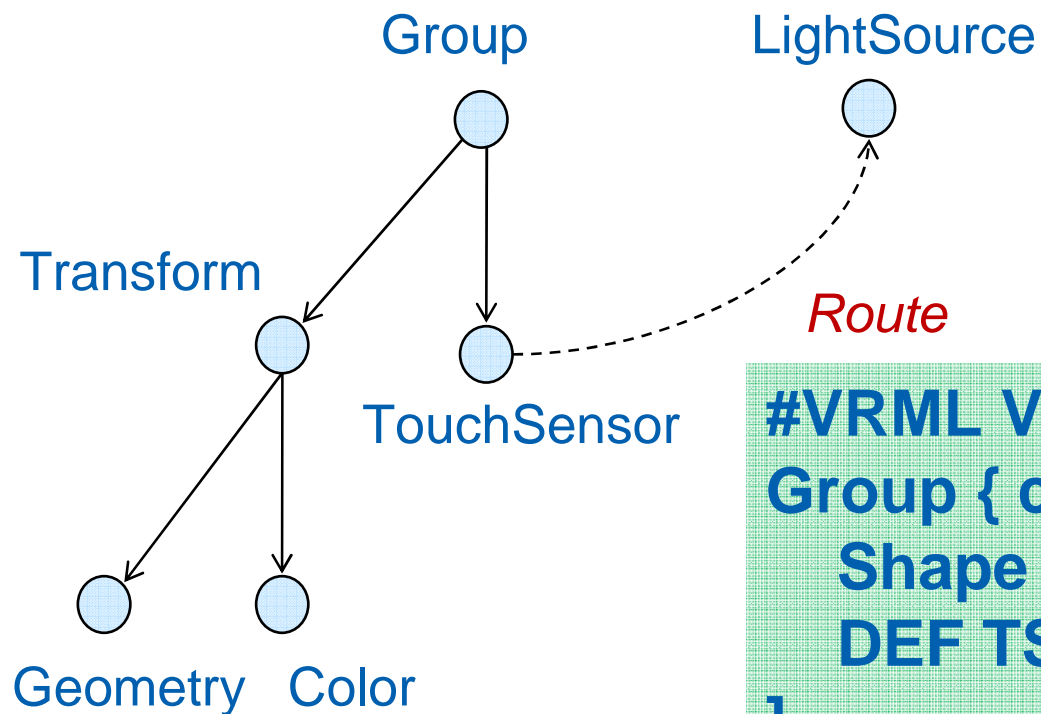
- virtuální postava reprezentující uživatele ve virtuálním 3D světě
- má definované rozměry
- 3D svět vidíme očima svého avatara

■ Scene graph

- datová struktura reprezentující 3D svět
- hierarchická struktura
- obsahuje uzly různých typů

Scene graph

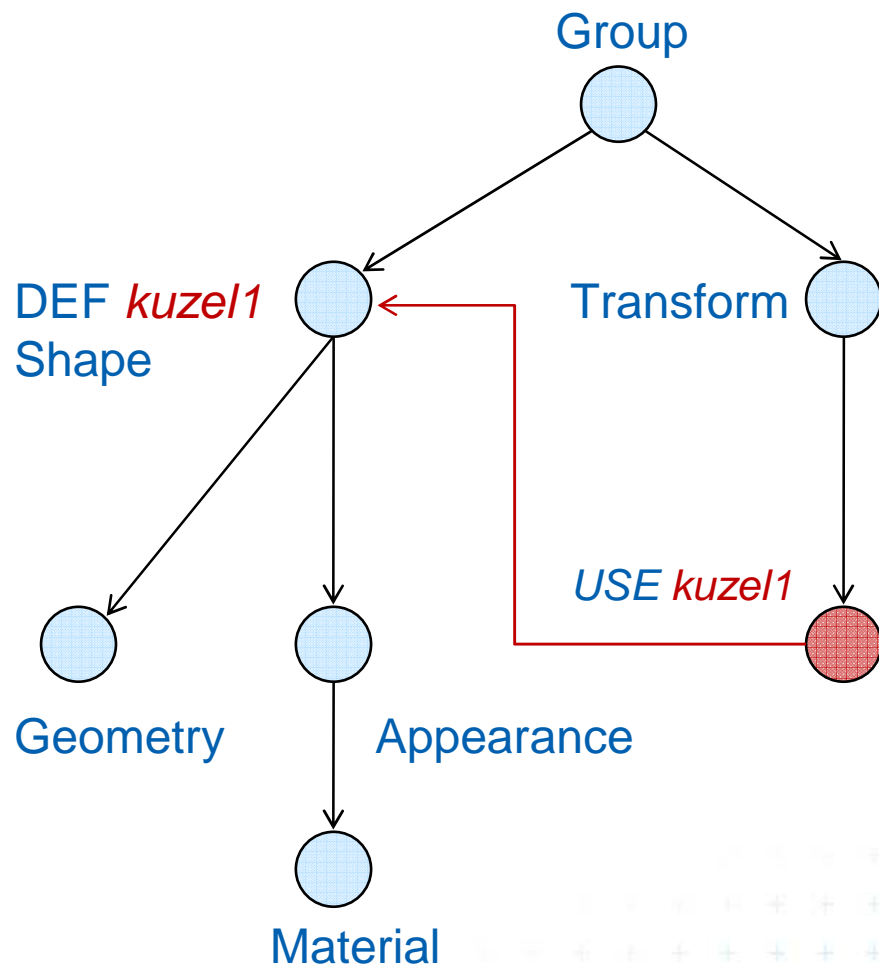


```
#VRML V2.0 utf8
Group { children [
  Shape { geometry Sphere { } }
  DEF TS TouchSensor {
  }
}
DEF PL PointLight {
  location 2 4 4 on FALSE }
ROUTE TS.isActive TO PL.on
```


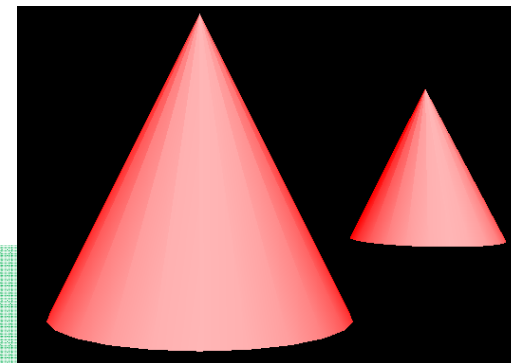

Scene graph

#VRML V2.0 utf8

```
Group {
  children [
    DEF kuzel1 Shape {
      geometry Cone { bottomRadius 2 height 4}
      appearance Appearance {
        material Material { emissiveColor 1 0 0}
      }
    }
    Transform { scale .5 .5 .5 translation 3 0 0
      children USE kuzel1
    }
  ]
}
```


Obecná struktura wrl souboru

```
#VRML V2.0 utf8
```

Hlavička

```
Viewpoint { ...  
}
```

Globální vlastnosti scény

```
Transform { ...  
}
```

VRML strom

```
ROUTE ... TO ...
```

Ošetření událostí

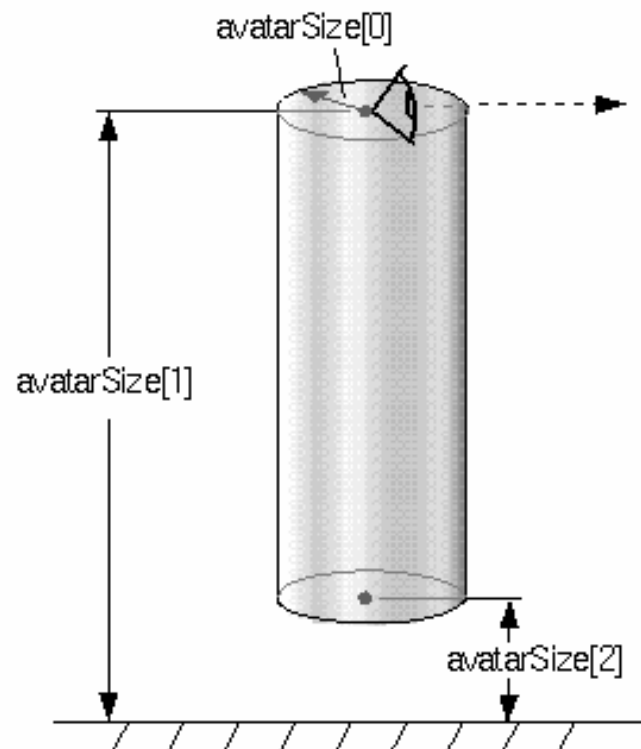
Vlastnosti světa a avatara

■ Uzel WorldInfo

- title
- info []

■ NavigationInfo

- avatarSize [0.25, 1.8, 0.75]
- headlight TRUE
- speed 1.0
- type ["WALK", "EXAMINE", "FLY", "ANY", "NONE"]
- visibilityLimit 0.0

Základní stavební kameny – uzly (Nodes)

- VRML definuje sadu základních uzlů
  - koule, kužel, kvádr, mlha, ...
- Každý uzel má
  - typ
  - 0 až N parametrů
  - Volitelné jméno (identifikátor)

Viewpoint

- Uzel definující pozici kamery
- Může jich být více
  - **fieldOfView** 0.785398 # $(0, \pi)$
  - **position** 0 0 10
  - **orientation** 0 0 1 0
  - **jump** TRUE
  - **description** "muj první viewpoint"

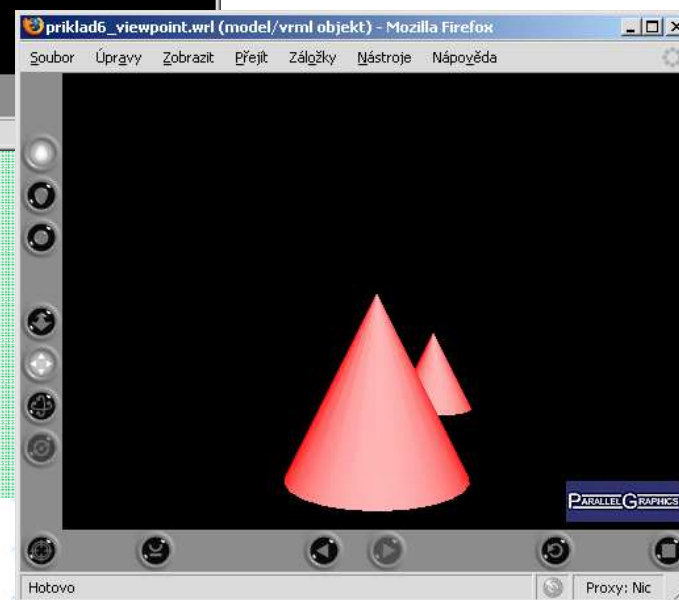
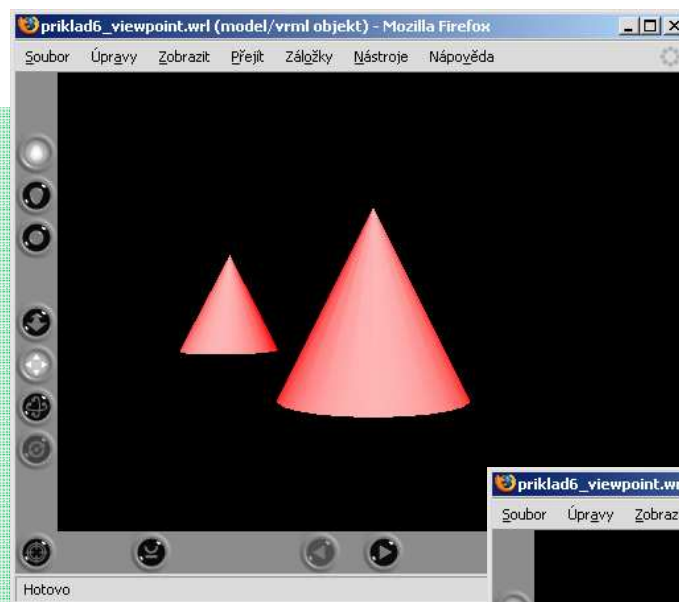
Pohledy

```
#VRML V2.0 utf8
```

```
DEF V1 Viewpoint {  
  fieldOfView 0.76  
  position 0 0 -12  
  orientation 0 1 0 3.1416  
  description "Pohled z jihu"  
}
```

```
DEF V2 Viewpoint {  
  position -10.4 1.8 6  
  orientation 0 1 0 -1.047  
  description "Pohled odjinud"  
}
```

```
Inline { url "kuzely.wrl" }
```


Geometrie

■ 10 uzlů

- Box
- Cone
- Cylinder
- Sphere

- IndexedFaceSet
- IndexedLineSet
- PointSet
- Extrusion
- ElevationGrid
- Text

Transform

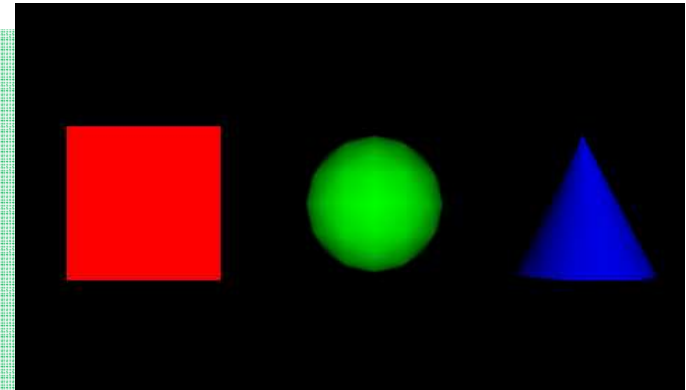

- Transformace aplikované na potomky
- Skládají se z
  - Změny velikosti
  - Otočení kolem osy (rotace)
  - Posunutí o vektor (translace)

Shape – spojení geometrie a vzhledu

```
#VRML V2.0 utf8
Transform { translation -3 0 0
  children Shape { geometry Box { }
    appearance Appearance {
      material Material { diffuseColor 1 0 0 }
    }
  }
}
Shape {
  geometry Sphere { }
  appearance Appearance {
    material Material { diffuseColor 0 1 0 }
  }
}
Transform { translation 3 0 0
  children Shape { geometry Cone { }
    appearance Appearance {
      material Material { diffuseColor 0 0 1 }
    }
  }
}
```


Textury

■ Tři druhy textur

- PixelTexture - pole barevných pixelů
- ImageTexture - obrázek PNG, JPG nebo GIF
- MovieTexture - MPEG nebo animovaný GIF

■ Časté využívání (polo)průhlednosti – alfa kanál

- okna, květiny, oheň, apod.
- zpomaluje vykreslování

Zdroje světla a zvuku

---

1. Čelovka avatara (headlight)
    - Pouze bílé světlo
  2. Směrové světlo (DirectionalLight)
    - Svítí podle pozice v grafu scény (jen na své sourozence)
    - Konstatní intenzita bez ohledu na vzdálenost
  3. Všesměrové bodové světlo (PointLight)
  4. Směrové bodové světlo (SpotLight)
-
5. Zdroj prostorového zvuku (Sound)
    - Přehrávání ve smyčce nebo po (inter)akci

Další zajímavé funkce

- Level of detail
- Prototypy (parametrizované 3D modely)
- Pokročilé animace a interakce
- Přímé využívání JavaScriptu uvnitř .wrl souborů
- Jazyk X3D (profily, XML zápis)
- ... atd.

viz Příklady

Jak dostat VRML model do HTML stránky

- Přímý odkaz na .wrl soubor

nebo

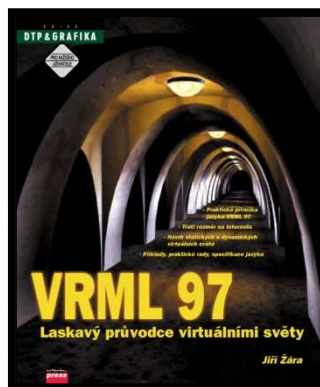
- `<EMBED`
    `src="soubor.wrl"`
    `width="640" height="480"`
    `align="middle" >`

Odkazy

- Předmět A7B39MVR (dříve Y36MVR):
3D modelování a VR
  - <http://service.felk.cvut.cz/courses/Y36MVR/>
- Laskavý průvodce virtuálními světy (Jiří Žára)
  - <http://www.cgq.cvut.cz/LaskavyPruvodce/>
- Konsorcium Web3D
  - <http://www.web3d.org>

Konec přednášky

- Děkuji za pozornost

Jiří Žára

